

Άρθρο 12

[Όπως αντικαταστάθηκε και τροποποιήθηκε με τις:
α) Υ.Α. 81813/5428/1993 (ΦΕΚ 647 τ. Α')
β) Υ.Α. 54229/2498/1994 (ΦΕΚ 312 τ. Β')]

Άρθρο 12B Κτίρια σωφρονισμού

1. Γενικά.

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται όσα κτίρια ή τμήματα κτιρίων χρησιμοποιούνται για κράτηση σωφρονισμό ή έκτιση ποινών.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν μεταξύ άλλων και:

- τα κρατητήρια
- τα αναμορφωτήρια
- οι φυλακές.

2. Οδεύσεις διαφυγής.

2.1.1. Ο **πληθυσμός** υπολογίζεται με το άθροισμα του μεγίστου προβλεπομένου αριθμού κρατουμένων, του αριθμού του προσωπικού και του μεγίστου επιτρεπομένου αριθμού επισκεπτών. Ο πληθυσμός σε οποιαδήποτε περίπτωση, δεν μπορεί να ληφθεί ως μικρότερος από τον αριθμό που υπολογίζεται με βάση την αναλογία ενός ατόμου ανά 11 τ. μέτρα μικτού εμβαδού κάτοψης.

2.1.2. Η **παροχή των οδεύσεων διαφυγής** ανά μονάδα πλάτους (εξήντα εκατοστά του μέτρου 0,60) καθορίζεται σε:

- α) 100 άτομα για τις οριζόντιες οδεύσεις.
- β) 75 άτομα για τις κατακόρυφες οδεύσεις.

2.1.3. Σε όλα τα κτίρια αυτής της κατηγορίας απαιτούνται γενικά δύο τουλάχιστον εναλλακτικές **οδεύσεις διαφυγής** που οδηγούν σε αντίστοιχες εξόδους κινδύνου.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση προς μία μόνο έξοδο κινδύνου από όροφο που η στάθμη του δαπέδου του δεν βρίσκεται ψηλότερα από 6 μέτρα από το δάπεδο του ορόφου εκκένωσης και συγχρόνως το εμβαδόν του δεν ξεπερνά τα 200 τ. μέτρα.

Η πραγματική απόσταση απροστάτευτης οδευσης δεν πρέπει να ξεπερνά τα 25 μέτρα για την περίπτωση μιας εξόδου κινδύνου και τα 40 μέτρα για την περίπτωση δύο τουλάχιστον εξόδων.

Τα πρώτα 15 μέτρα οδεύσεων διαφυγής προς διαφορετικές εξόδους επιτρέπεται να συμπίπτουν (σχ. 2.3. του άρθρου 2). Επιτρέπεται επίσης η απροστάτευτη οδευση διαφυγής να περνά από αδιέξοδα μήκους το πολύ 8 μέτρων.

Η διοίκηση και το αρμόδιο προσωπικό των σωφρονιστικών καταστημάτων είναι υπεύθυνοι για το έγκαιρο ξεκλείδωμα των θαλάμων των κρατουμένων σε περίπτωση πυρκαγιάς.

2.1.4. Το πλάτος της **τελικής εξόδου** δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το μισό του αθροίσματος των απαιτούμενων μονάδων πλάτους για όλους τους ορόφους πάνω από τον όροφο της εκκένωσης.

Εφόσον δεν είναι δυνατή η ελεγχόμενη εκκένωση του κτιρίου στη διάρκεια μιας πυρκαγιάς, επιβάλλεται αι οδεύσεις διαφυγής να καταλήγουν σε ειδικά περιφραγμένο, ασφαλή υπαίθριο χώρο ο οποίος θα διαθέτει αρκετό εμβαδόν (2 τ. μέτρα τουλάχιστον για κάθε άτομο) για προσωρινή συγκέντρωση αυτών που διαφεύγουν.

2.2. Πυροπροστασία.

Τα δομικά στοιχεία του περιβλήματος της πυροπροστατευμένης οδευσης διαφυγής (οριζόντιοι διάδρομοι και κλιμακοστάσια) πρέπει να έχουν ελάχιστο δείκτη πυραντίστασης

σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εις την παρ. 3.1. του παρόντος άρθρου αναφερομένου πίνακα Η.1.

2.3. Φωτισμός - Σήμανση.

2.3.1. Σε όλα τα κτίρια αυτής της κατηγορίας πρέπει να υπάρχει φωτισμός των οδεύσεων διαφυγής καθώς και φωτισμός ασφαλείας για τις οδεύσεις διαφυγής (παρ. 2.6. του άρθρου 2).

2.3.2. Επίσης σε όλα τα κτίρια πρέπει να υπάρχει σήμανση των οδεύσεων διαφυγής σύμφωνα με την παρ. 2.7. του άρθρου 2).

3. Δομική πυροπροστασία.

3.1. Τα φέροντα δομικά στοιχεία καθώς και τα στοιχεία του περιβλήματος των πυροδιαμερισμάτων δεν επιτρέπεται να έχουν δείκτη πυραντίστασης μικρότερο από τον αναφερόμενο στον Πίνακα Η.1.

Πίνακας Η.1.

Ελάχιστοι επιτρεπόμενοι δείκτες πυραντίστασης			
Αριθμός ορόφων	Υπέργειοι όροφοι	Υπόγεια	Εγκατάσταση αυτόματης πυρόσβεσης
Μέχρι διώροφα	30 λεπτά	90 λεπτά*	30 λεπτά
πολυώροφα	90 λεπτά	90 λεπτά	60 λεπτά

* Μειώνεται σε 60 λεπτά για υπόγεια με εμβαδόν μικρότερο των 300 τ. μέτρων

3.2. Τα μέγιστα εμβαδά πέρα των οποίων απαιτείται η δημιουργία πυροδιαμερίσματος δίνονται στον πίνακα Η.2.

Πίνακας Η.2

Μέγιστο εμβαδόν πυροδιαμερίσματος			
Μέχρι διώροφα	Πολυώροφα	Υπόγεια	Εγκατάσταση αυτόματης* πυρόσβεσης (συντελεστής)
1.500 τ.μ.	700 τ.μ.	1.000 τ.μ.	1,5

* Συντελεστής αύξησης επιτρεπόμενου εμβαδού πυροδιαμερίσματος.

Τμήματα κτιρίων με θαλάμους κρατουμένων πρέπει να αποτελούν πυροδιαμέρισμα στο οποίο απαγορεύεται να στεγάζονται χώροι άλλης λειτουργίας.

3.3. Επικίνδυνοι χώροι στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι κεντρικές αποθήκες, ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων, το κεντρικό μαγειρείο, πρέπει να αποτελούν αυτοτελές πυροδιαμέρισμα με κατάλληλα ανοίγματα εξαερισμού. Τα λεβητοστάσια και οι θάλαμοι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων πρέπει να μην τοποθετούνται σε άμεση γειτονιά με τις τελικές εξόδους.

Οι δεξαμενές υγρών καυσίμων πρέπει να τοποθετούνται εκτός των κτιρίων και κατά προτίμηση να είναι υπόγειες σύμφωνα με τις ισχύουσες ελληνικές προδιαγραφές ή σε περίπτωση έλλειψης ελληνικών των αντίστοιχων ξένων.

3.4. Τα εσωτερικά τελειώματα τοίχων, ορόφων και οικοδομικών διάκενων πρέπει να είναι κατηγορίας 0, 1 ή 2.

3.5. Όπου απαιτείται η κατασκευή ελαφριάς στέγης σε χώρο ατμολεβήτων κανένα σημείο της δεν πρέπει να έχει απόσταση μικρότερη των 3 μέτρων από το πλησιέστερο κτίριο.

4. Ενεργητική πυροπροστασία.

4.1. Σε όλα τα κτίρια πρέπει να εγκαθίσταται χειροκίνητο ηλεκτρικό σύστημα συναγερμού σύμφωνα με την παρ. 4.2.1. του άρθρου 4.

4.2. Στους επικίνδυνους χώρους (παρ. 3.3.) πρέπει να εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης, σύμφωνα με την παρ. 4.1. του άρθρου 4. Το σύστημα αυτό πρέπει να συνδέεται με το χειροκίνητο σύστημα συναγερμού.

4.3. Ηχητικές συσκευές συναγερμού πρέπει να τοποθετούνται στις ακόλουθες θέσεις:

- τηλεφωνικό κέντρο
- θυρωρεία
- χώροι διαμονής προσωπικού
- γραφεία εποπτών και υπευθύνων πυρασφάλειας.

4.4. Το σύστημα πυρανίχνευσης, όπως και το χειροκίνητο σύστημα συναγερμού, σε κτίρια με συνολικό πληθυσμό περισσότερο από 150 άτομα, πρέπει να διαθέτουν εφεδρική πηγή ενέργειας σε 24ωρη βάση.

4.5. Σε όλα τα κτίρια τα συστήματα συναγερμού πρέπει να παρέχουν αυτόματη ειδοποίηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

4.6. Σε όλους τους επικίνδυνους χώρους που αναφέρθηκαν στις προηγούμενες παραγράφους 3.3. και 4.2. πρέπει να τοποθετείται αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης σύμφωνα με την παρ. 4.3. του άρθρου 4, το οποίο μπορεί να αντικαταστήσει και το σύστημα αυτόματης πυρανίχνευσης. Εξαιρούνται χώροι με εμβαδό μικρότερο από 30 τ. μέτρα εφόσον διαθέτουν ανιχνευτή πυρκαγιάς, χώροι με ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις με εμβαδό μικρότερο των 100 τ.μ. εφόσον πάλι διαθέτουν ανιχνευτές πυρκαγιάς καθώς και μαγειρεία που παρασκευάζουν λιγότερες από 150 μερίδες φαγητού ανά γεύμα. Επιτρέπεται η σύνδεση απευθείας με το εσωτερικό υδραυλικό δίκτυο του κτιρίου συστήματος καταιονητήρων με λιγότερες από 6 κεφαλές, με την προϋπόθεση παροχής τουλάχιστον 6 λίτρων νερού ανά πρώτο λεπτό ανά τ. μέτρο επιφανείας προστατευομένου χώρου.

4.7. Μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο σύμφωνα με την παρ. 4.3.2. του άρθρου 4 πρέπει να εγκαθίσταται στα κτίρια με πληθυσμό μεγαλύτερο από 150 άτομα. Επίσης σε όλα τα κτίρια με ύψος μεγαλύτερο των 15 μέτρων. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει, όταν τα κτίρια ή τα πυροδιαμερίσματα διαθέτουν αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης.

Σε κτίρια με μικρότερους πληθυσμούς από τους παραπάνω πρέπει να προβλέπονται έξω από το κτίριο στόμια υδροληψίας για την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

4.8. Σε όλα τα κτίρια πρέπει να τοποθετούνται δύο τουλάχιστον ανά όροφο φορητοί πυροσβεστήρες, κοντά στις σκάλες και τις εξόδους κινδύνου σε τέτοιες θέσεις, ώστε κανένα σημείο της κάτοψης να μην απέχει περισσότερο των 15 μέτρων από τον πλησιέστερο πυροσβεστήρα.